

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czesłochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za odwołanie do dołu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za pierwszą półtowarową jednorazową na 1. kol. 1 mk. 50 fenigów, na 2. i 3. kol. 95 fenigów, na 4. kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Receptyw na listach redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESŁOCHOWA, ulica Panny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

istniejące od 1865 roku
Zakłady Ogrodnicze
C. ULRICH
Warszawa - Ceglana 11.
zawiadamiają, że wyszedł z druku
Cennik Drzew i Krzewów
kwiatowych i ozdobnych na rok 1917/18
i na żądanie rozsyłany jest bezpłatnie.

Cele wojenne wszechniemców.

WROCLAW, 10 | 10. „Breslauer Central Anzeiger” donosi: Na wczorajszym zgromadzeniu związku wszechniemców w Cassel powzięto rezolucję, w której związek wszechniemiecki dziękuje żołnierzom niemieckim za ich bohaterstwo.

Rozszerzenie granic niemieckich na wschód i zachód, oraz pozyskanie dostatecznych terenów zamorskich stanowi potrzebny polityczny cel wojenny, nie osiągnięty którego nie można myśleć o zabezpieczeniu militarnej i gospodarczej przyszłości niemieckiej.

Zabezpieczenie to wymaga szczególnie: ażeby Belgia pozostała w rękach niemieckich, co zagwarantowałoby niezależność węgier i Anglii.

Zgromadzenie oświadczyło, iż rezolucja parlamentu dnia 19 lipca sprzeciwia się dobru państwa i zaprzeczyło parlamentowi prawa występowania w charakterze przedstawiciela panującej obecnie woli narodu.

Ułeczka internowanej łodzi podwodnej.

MADRYT, 10 | 10. Niemiecka łódź podwodna Nr. 293, która dn. 9 września b. r. zawinęła do portu w Cadix i tam była internowana, ostatniej nocy uciekła. Prezydent ministrów usunął z urzędu wszystkich wysokich odpowiedzialnych urzędników wojskowych i marynarki.

Przed atakiem na Finlandję?

KARKSRUE, 10 | 10. Według depeszy otrzymanej z Petersburga przez „Secolo”, w tamtejszych kołach wojskowych oczekują każdej chwili akcji niemieckiej floty bałtyckiej przeciwko wybrzeżu fińskiemu.

KOPENHAGA, 10 | 10. O operacjach morskich u północnego wyścia z zatoki ryskiej, „Nowoje Wr.” pisze:

Działalność floty niemieckiej u północnego wyścia z zatoki ryskiej jest w chwili obecnej bardzo ożywiona.

Obrońca wejścia do zatoki fińskiej spoczywa po części na okrętach angielskich, a po części zaś na rosyjskich.

Główne kierownictwo akcji obronnej marynarki podlega angielskiemu dowódcy naczelnemu.

KOPENHAGA, 10 | 10. Według otrzymanych tutaj wiadomości an-

gielskie morskie siły zbrojne w zatoce fińskiej składają się wyłącznie z łodzi podwodnych, liczba których w bieżącym roku wojny znacznie wzrosła.

Obrońca wyspy Oesel oraz wysp Alandzkich podlega również rozkazom angielskim.

Kongres demokratyczny przeciwko każdej ofensywie.

BAZYLEJA, 10 | 10. „Daily Mail” donosi z Petersburga, że kongres demokratyczny wypowiedział się przeciwko prowadzeniu ofensywy, pochłaniającej obrzywanie ofiary.

Proklamowanie rządu ukraińskiego.

AMSTERDAM, 10 | 10. Biuro Reutersa donosi z Kijowa: Sekretariat generalny autonomicznego rządu ukraińskiego wydał proklamację, w której oznajmia o zakończeniu wewnętrznych prac organizacyjnych i zarazem komunikuje, że w tej chwili obejmuje rządy kraju.

Chwila bieżąca.

— Jak donoszą z Paryża, rozstrzelano tam, na mocy decyzji sądu polowego, tankerkę holenderską „Kata Hari”, podejrzaną o szpiegostwo.

— Lloyd George odwołał zapowiedzianą wielką mowę polityczną, jaką wypowiedzieć miał w niedzielę.

— Góra Taurus została przewieciona i koleją Konstantynopol — Bagdad została prawie ukończona.

— Według doniesienia „Birów. Wied.” z petersburskich kołach giełdowych liczą się z rykiem zawarciem pokoju.

— Rząd słabski ogłosił odezwę, wzywając ochotników do służby na froncie francuskim.

Największy komunikat austriacki.

WIEN: (B. W. T.) Urzędowo donoszą 9 października:

Na froncie rosyjskim sytuacja bez zmian.

Włoski teren walk.

Koło Wahl (?) na płaskowzgórzu Biaznizza i Duchy św. odparto wozoraj rano atak włoski wśród dużych strat nieprzyjacielskich. 120 jeńców i 7 karabinów, maszynowych pozostało w naszym ręku.

Koło Kostanjewicy pomyslnie przedsięwzięcie przyniosło nam 1800 jeńców w Albanji: Na wschód od Walony udaremniiono włoską próbę przeprawy przez rzekę.

Co słychać nowego?

Litwini do Ojca św.

Nowe pismo litewskie „Lieutuvos Aidas” donosi, że do Ojca św. wysłano adres następującej treści: „Przedstawiciele wszystkich krajów i stanów Litwy, w liczbie przeszło 200, zebrałi się na konferencję w Wilnie, która ma za zadanie omówienie trudności powstałych wskutek wojny, oraz kwestii samorządzenia. Dziękujemy Waszej Świętobliwości za

akcję na rzecz Litwy oraz za odezwę pokojową do walczących. Przez ten pokój mamy nadzieję uzyskać polityczne prawa narodowe. Prosimy o błogosławieństwo dla naszej pracy”.

Audjencja.

Były minister dla Galicji Eka. dr. Michał Bobrzyński, został przyjęty enogdaj na audjencji u cesarza Karola I. Do audjencji tej politycznego koła polskie, w związku z przysięgą w Legionach, i obecnym przysiężaniem w Kółce Polskim przywiązują duże znaczenie.

Socjaliści francuscy żądają natychmiastowego pokoju.

Z Genewy donoszą: Na konferencji socjalistycznej w Paryżu uzyskała większość rezolucja dotychczasowej mniejszości, żądająca natychmiastowego rozpoczęcia rokowań pokojowych z nieprzyjacielem.

Rezolucja dawnej większości, która upadła, żądała przed rokowaniami pokojowymi przyznania Francji pokoju do Alzacji i Lotaryngji.

Odroczenie kongresu.

Po dłuższej naradzie prezydenta Wilsona z członkami komisji do spraw zagranicznych, wyłoniona z pomiędzy członków senatu i parlamentu, zdecydowano, aby w chwili obecnej nie wysłać delegacji kongresu do Europy. Kongres odroczono 15 października.

Do New Yorku przybyła misja japońska serdecznie powitana przez męską i ludność miejscową.

Przeciwko agitacji wszechniemieckiej.

Na wczorajszym posiedzeniu parlamentu Rzeszy weszła pod obrady interpelacja socjal-demokratyczna w sprawie agitacji wszechniemieckiej. Poseł Langshard (sp.) wygłosił niezwykle ostrą mowę przeciwko agitacji niemieckiej partji patrijotycznej.

Samosady w armji rosyjskiej.

W Wyborgu żołnierze i marynarze zabili 22 oficerów, zniknęło zaś niewiadomo gdzie 60. W Tommerahornie żołnierze aresztowali 25 oficerów. Obecnie wysłano specjalną komisję śledczą, która ma zbadać sprawę samosądów.

Czula małżonka.

Pani Suchomlinow podała prośbę, aby pozwolono jej towarzyszyć mężowi na zesłanie. Suchomlinow założył apelację. Podczas procesu jury obradowało 7 godzin i odpowiadało potwierdzająco na 13 pytań, uchylając tylko twierdzenie, jakoby Suchomlinow świadomie dopomagał nieprzyjacielowi przez umyślne osłabienie armji rosyjskiej.

Posel Klofacz o celach Czechow.

Klofacz zapytany przez sprawozdawcę „Pesti Naplo” o program nowego czeskiego klubu prawnopanstwowego odpowiedział, że programem całego narodu czeskiego a za-

razem programem każdego narodu od początku świata jest: niepodległe własne państwo. Jest to program Węgrów z roku 1848, Prus z 1866 roku.

Wojna wydobywała na wierzch idee demokracji i samostanowienia narodów o sobie, a konferencja pokojowa idee te urzeczywistni. Pokój jest w drodze, ale jeszcze jest on daleko.

Ofiar poniesionych nie można zanulować przez status quo ante. Jeżeli pokój ma na stałe zapanować w Europie, to ideał narodowy, który zjednoczył Niemców i Włochy, musi tak zwyciężyć, aby nie było więcej narodów uciemiężonych.

Zapytany o przyszłość państw drobnych, Kłofacz odrzekł, że państwo drobne powinno mieć możność, zawierać z innymi państwami sojusze gospodarcze na zasadzie „równy z równym“.

Przygotowania obronne w Petersburgu.

W Petersburgu prowadzone są energiczne przygotowania do obrony. Uzbrojono kilkadziesiąt tysięcy robotników, oraz zaczęto wznosić okopy i zagrody druciane na przedmieściach. Związek szoferów otrzymał polecenie zmobilizowania wszystkich sił przewozowych dla ułatwienia rewolucyjnej obrony Petersburga. Straż w pałacu Zimewym pełnią marynarze. Na zewnątrz wartują majtkowie z krążownika „Aurora“. Elektrownia miejska, poczta, telefon i t. p. są pilnie strzeżone. Specjalnie silne posterunki strażnicze umieszczono koło „Smolnego Instytutu“, gdzie zasiada obecnie rada żołnierzy i robotników. Wszędzie koło rządowych budynków postawiane samochody pancerne. Okolice Petersburga są również strzeżone i pilnowane.

Interesujące marki.

Nowy rząd rosyjski wydał obecnie marki pocztowe. Jak donosi „Berner Bund“, marki te powstały w ten sposób, że na dawnych markach pocztowych z czasów caratu wybito nowy rysunek, przedstawiający czapkę frygijską, a poniżej dwa miecze skrzyżowane i napis: „Wolność, równość i braterstwo“. Marki te będą także nalepiane na twarde karton i w tej postaci wejdą w użycie w zastępstwie banknotów na małe kwoty.

Aeroplanem z Turynu do Londynu.

Przed kilku dniami depesza Biura Reutersa doniosła, że dn. 25 września lotnik włoski Laureati wraz z obserwatorem odbył aeroplanem drogę z Turynu do Londynu i to bez przerywania lotu.

© niezwykłej tej wyprawie nadchodzą obecnie bliższe szczegóły.

Lotnicy odbyli drogę 1050 kilometrów, a to w przeciągu 7 godzin 12 minut, t. j. lecili z przeciętną szybkością 150 km. na godzinę. Lot odbywał się przeciętnie na wysokości 2970 metrów. Droga wiodła przez Modenę, przez Francję do przylądka Griz Ner, a stąd przez kanał do Londynu, kanał przelecieli lotnicy w ciągu 15 minut, trzymając się na wysokości 60 metrów ponad wodą.

Lotnicy przez cały czas drogi byli wystawieni na silny wiatr północno-zachodni. Podczas przelotu Alp, dokonanego na wysokości przeszło 3000 metrów, trzeba było wytrzymać silne prądy powietrza z deszczem.

Lotnicy, wznosząc się w Turynie, zabrali ze sobą poranne dzienniki włoskie i przewieźli je do Londynu. Zdarzyło się więc po raz pierwszy, że włoskie dzienniki w dniu swego wyjścia dostęły się do Londynu.

Góry złota w Holandji.

W chwili wybuchu wojny zapasy złota banku holenderskiego wynosiły tylko 15,496,000 funt. sterl. w dniu 18 sierpnia 1917 roku zapasy te wynosiły 55 milj. f. sterl., a więc czterokrotnie więcej od zapasów w chwili wybuchu wojny i więcej niż wynoszą zapasy banku angielskiego.

Holandja jest ze wszech miar w położeniu szczęśliwym z powodu swego położenia geograficznego, ponieważ zaopatruje obie strony walczące w środki żywnościowe po cenach nadzwyczaj wielkich, tak iż zarówno Anglia, jak Niemcy w silnym stopniu przyczyniły się do powiększenia jej zapasów złota.

Z Warszawy.

Pod zarzutem sprzeniewierzenia.

Wielką sensacją wywołała w sferach kupieckich wiadomość o rozporządzeniu prokuratury polskiej, która wydała rozkaz aresztowania znanego w szerokich sferach dyrektora „Ziemiańskiego Tow. Mięsozarskiego“ p. Okulicza, oskarżonego o z naczone sprzeniewierzenia (funduszy) Towarzystwa. Aresztowany prowadził podobno bardzo wystawne życie i sprzeniewierzył jakoby 28 tysięcy rubli.

Goście z Alzacji.

„D. W. Ztg.“ donosi, że w niedzielę przybyło do Warszawy kilkanaście osób, zajmujących różne urzędy w Alzacji, celem zwiedzenia miasta i zapoznania się z wojskowymi i kulturalnymi urządzeniami.

KRONIKA.

Kwota przed świątynią.

Na posiedzenia Komisji gospodarczej Komitetu obchodu Kościuszkowskiego postanowiono uprosić obywateli miasta pp. J. Tomczyka, W. Kanczewskiego i inż. K. Wolffkego, aby raczyli kwestować wraz z kapitanami przy świątyni Jasnogórskiej w czasie nabożeństwa na cele narodowe.

Kto będzie uczestniczył w pochodzie?

Do dnia wczorajszego, zgłosiły swój udział w pochodzie narodowym w d. 15 października: Gimn. W. Chrzanowskiej ze sztandarem, Częstochowskie Koło Akademików 80 osób (bez sztandaru), Magistratura Sądowa (bez sztandaru) 20 osób, Stow. kelnerów (ze sztandarem) 30 osób, szkoły elementarne żyd. miejskie (bez sztandaru) 400 osób, Stow. Nauczycielstwa Polskiego 15 osób, Zakład frebl. St. Ligęzówny 80 osób, Stow. właścicieli składów aptecznych 8 osób, Szkoła chrześcijańska Staromiejska (bez sztandaru) 400 osób, Stow. Kupców Polskich (bez sztandaru) 25 osób, Gimn. W. Szudejko (ze sztandarem i orkiestrą) 400—450 osób, Gimn. żeńskie p. Słowikowskiej (ze sztandarem) do 60 osób, Straż Ogniowa (ze sztandarem i orkiestrą) 70—80 osób, Stow. prac. handl. i przem. (bez sztandaru) 30—40 osób, Gimnazjum T.O.S. (ze sztandarem i orkiestrą).

Wieczór uroczysty w teatrze „Odeon“.

Na posiedzeniu Komisji gospodarczej obchodu Kościuszkowskiego, postanowiono, aby na uroczyste posiedzenie Rady miejskiej i wieczór w „Odeonie“ przybyli wszyscy w strojach uroczystych.

Zebrań kwestarsk.

Kwestarki, które przyrzekły sprządać znaczki Kościuszkowskie w dniu 14 b. m. proszone są u silnie

o przybycie w piątek d. 12 b. m. o godz. 7 wiecz. do lokalu Stow. Kupców Polskich, ul. Teatralna 16, celem omówienia spraw związanych z kwestą.

Na pomnik Kościuszki.

Ku czci Tadeusza Kościuszki, Najwyższego Naczelnika Narodu, stanąca ma w Warszawie, w sercu Polski, pomnik tego największego Bohatera walk o Wolność Ojczyzny.

Dla zapoczątkowania funduszu pomnikowego, Warszawski Komitet Obchodu Kościuszkowskiego wydał nalepki artystyczne z podobizną Kościuszki, wykonane według projektu prof. Edwarda Trojanowskiego. Nalepki te będą sprzedawane w Warszawie i w całym kraju, by w dniu setnej rocznicy zgonu Naczelnika ozdobiły jako skromna, ale powszechna pamiątka, wszystkie domy polskie; każde okno, czy w chacie, czy w pałacu, niechaj w tę samą ustroi się oznaką.

Prosty, lecz gorącą miłością owiany dar, niech popłynie ku utrwaleniu pamięci Tego, który Wolność ukochał, lud z ucisku wyzwolił, za Ojczyznę krew przelał.

Obchód rocznicy na Rakowie.

W niedzielę 14 bm. o godz. 8 w. odbędzie się w hali fabrycznej na Rakowie ku uczczeniu setnej rocznicy zgonu Tadeusza Kościuszki, wieczór artystyczny na program którego złożą się: „Matka żyje“, obrazek dramatyczny w 2 odsłonach z 1830 roku, deklamacja, chór dzieci i „Kościuszek w Petersburgu“.

W antraktach przygrywać będzie orkiestra pod batutą p. Maja.

Racja chleba nie będzie powiększoną.

Dowiedujemy się, że z przyczyn od Miejskiej Deputacji Żywnościowej niezależnych, racja chleba wbrew zapowiedzi nie będzie powiększoną.

Caleb będzie i nadal wypiekany w 3-oh funtowych bochenkach.

Loterja klasyczna R. G. O.

Ciągnięcie do klasy III loterii R. G. O. nastąpi w dniu 12 i 13 października.

Z względu na zbliżający się termin ciążnienia osoby zainteresowane nie powinny zwlekać z wykupieniem biletów loteryjnych.

Zło szerzy się.

Mimo bezustannych nawoływań młodzież nasza karmi się niestety lekturą gorszącą, która wędruje z ręki do ręki. Mieliśmy sposobność stwierdzić, że niektórzy chłopcy za grosze otrzymywane od rodziców, zaopatrzyli się w całe biblioteczki, składające się z powieści kryminalnych itp., które po przeczytaniu pożyczają kolegom.

Wystarczy spojrzeć na okładki i przeoczytać tytuły, aby się upewnić, że nagosę z białą splecioną w łokciowym uścisku, zapelniają w całej brutalnej ohyźwie i realizmie te kartki.

Poziom tej „literatury“ działa wprost zatrzaszająco, kała czyste serce, obdziera młode dusze z ideałów cnot i uraga wrodzonemu uczuciu skromności.

Ilu to młodzieńców zaczepnęło wzrodo popieleniaka zbrodni mniejszych lub większych za pośrednictwem wczytywania się w powieści kryminalne w rodzaju Sherlocka Holmesa itp. podawane zwykłe w formie zaciekawiającej?

Co czeka nasza społeczność jeżeli tej literatury robaczywej zwalocząc nie będziemy wszelkimi środkami, jeśli nie położymy tamy użyciu tych odurzających owoców?

Powieść moralna nie zastąpi wprawdzie wychowania moralnego, ale młody czytelnik, obciążony ciężką postaciami dodatkami, nabiera mimo woli zamiłowania cnoty a wstępu do złego, wyrabia się w nim czujność, która go ostrzega kogo unikać a kogo unikać.

To też czytelnie dostarczające niezamównej ludności książek zajmujących, zasługują na nazwę „oaz miłosierdzia” i na jak największe poparcie społeczeństwa.

Dobre czytelnie są tak pozytywne dla duszy, jak szpitale dla ciała.

Podrobiona nafta.

Mieszkania prywatne obchodzą, przekupnie, proponując nabycie tancio-nafty.

Nafta ta nie ma nic wspólnego z naturalną naftą, a światło po zapaleniu gaśnie, wydając nieprzyjemną woń i kopeć.

Falszowany krochmal.

Od pewnego czasu został wprowadzony do handlu „Krochmal srebrzysty Hoffmana” posiadający opakowanie ze znakiem ochronnym Hoffmannowskich fabryk krochmalu w Bad-Salzuffen.

Okazuje się jednak, że fabryki wspomniane z powodu braku ryżu od blisko dwóch lat krochmalu nie wyrabiają, a wszelkie zapasy zostały wyczerpane. Krochmal więc wprowadzony obecnie do sprzedaży jest mało wartościowym falsyfikatem, wyrabianym głównie z gipsu.

Ces. niem. policja ostrzega przeto kupujących by nie nabywali powyższego falsyfikatu, a kupcy uprawiający handel tym krochmalem pociągający będą do odpowiedzialności za podrabianie marki ochronnej i lichwiarstwo.

Z kuchni R. G.

W kuchniach R. Op. m. Częst. w czasie od dnia 1 | 10 do 7 | 10 1917 wydano obiadów:

Kuchnia II ludowa — po 30 fen. — 61, po 60 fen. — 00, służbie — 119, kredyt. — 00, bezpłat. — 4,473, ogółem 4,653.

Kuchnia III dla intel. — po 30 fen. — 00, po 60 fen. — 28, służbie — 77, kredyt. — 00, bezpłatnych — 1,925, ogółem — 2,080.

Kuchnia IV ludowa — po 30 fen. — 00, po 60 fen. — 00, służbie — 281, kredyt. — 00, bezpłatnych — 10,989, ogółem — 11,170.

Kuchnia V dla chorych — po 30 f. — 00, po 60 fen. — 00, służbie — 00, kredyt. — 00, bezpłat. — 429, ogółem — 429.

Kuchnia VI dla chorych — po 30 f. — 00, po 60 fen. — 00, służbie — 09, bezpłatnych — 469, ogółem — 469.

Ogółem: po 30 fen. — 61, po 60 f. — 28, służbie — 427, kred. — 00, bezpłatnych — 18,285, ogółem — 18,751.

Zapomóg wydano dla 227 rodzin na sumę Mk. 8,573.

Wywóz z Królestwa Polskiego.

General-gubernatorstwo lubelskie zastrzyło bardzo zakaz wywozu środków żywności z Królestwa Polskiego do Krakowa. Z tamtej strony granicy nie puszcza do nas — pisać „Czas” — ani ziemniaków, ani kapusty, mleka, masła itd.

Podobno wszystkie te artykuły przeznaczane są dla prowincji zachodnich, które aprowizuje nie tylko Królestwo, ale także Galicja. Zamknięcie między innymi dowozu kapusty z Królestwa Polskiego odbija się bardzo na wyżywieniu naszej ludności.

Jakie wywóz przybiera rozmiary dowodzi ogłoszenie dzienników wieńskich, stwierdzające, że przychodzą tam znaczne transporty z Galicji serów krowich i owczych, których u nas dokupić się nie można, a ceny codzień idą w górę.

Ważne dla geometrów.

Wydział Reform Agrarnych Departamentu Gospodarstwa Społecznego T. R. S. (Warszawa, Zgoda 10), prosi uprzejmie wszystkich przebywających w kraju geometrów o nadanie swych adresów, oraz zwiększenie danych dotychczasowej działalności.

Zbliżka i zdaleka.

Z ruchu przemysłowego.

Od dwóch lat funkcjonuje w pobliżu Proszowic zakład przemysłowy chemiczny dla produkcji siarki. Sama fabryka znajduje się we wsi Posadzy, oddalonej od Proszowic o trzy kilometry. Pokłady zaś siarki znajdują się na górze zwanej „Klatki” pod Koniuszą. Procentowość siarki w tych złożach nie jest zbyt wielka, lecz ze względu na konieczności wojskowe zdecydowały się na eksploatację. W fabryce znajduje zatrudnienie około 200 osób, w tym wśród wykwalifikowanych robotników sporo znajduje się zagłębiaków. Zarobki robotnicze są niskie — wahają się od 3 do 7 kor.

Z Kielc.

Koresp. własna „Gońca Częstoch.”

Wydział aprowizacji m. Kielc, chcąc przyjść z pomocą biednej ludności w zaopatrzeniu się w ziemniaki, zawiadamia, iż ze względu na zbliżające się mrozy i trudności przewozowe nie przyjmuje zobowiązania w zaopatrzeniu całej ludności. Pierwszeństwo mieć będą instytucje dobroczynne, oraz ludność uboga.

Zamożniejsi korzystać będą z wolnego handlu, zaopatrując się sami w ziemniaki.

Obchód Kościuszkowski w zarysach przedstawia się dość okazale. Poza Mszą żałobną za duszę Kościuszki i pochodem z udziałem wszystkich warstw społeczeństwa, urządzona będzie sprzedaż znaczka i broszur popularnych.

W teatrze wspaniałe wczoraj uroczyste tworzyć będzie szereg utworów związanych z uroczystością i sztuką Anczyca „Kościuszeko pod Racławicami”. Teatr Kielecki poza znanymi w Częstochowie z występów artystami p. Szczuka, Z. Wojnowska, J. Leonowiczówną i A. Millerem nie posiada poważnych sił aktorskich.

Kierownik teatru p. Szczuka w miarę możliwości stara się zadowolnić gustu bywalców teatralnych, więc widowiska cieszą się stałym powodzeniem.

Okolice Kielc należą do bardzo ładnych. Wyróżnia się szczególnie z nich Karłowka, oddalona o 2 wiorsty od miasta.

Jest tu b. klasztor Bernadynów założony w roku 1628 przez Bernadynę Marcina Szyszkowskiego, obecnie jeszcze dobrze zachowany. Co pewien czas zjeżdża tutaj kapłan z Kielc i odprawia nabożeństwo (z zakonu bowiem wszyscy wymarli).

Bardzo grube mury klasztoru pokryte są niezliczonymi obrazami podpisów między którymi są nazwiska znanych obecnie wybitnych osób. W klasztorze znajduje się skarbiec a właściwie szafka tylko. Są tu stare obrazy, kapy i ornaty. W jednej

z cel leży kilka trumien zniszczonych i czaszek pamiętających dnie tego klasztoru.

Jest też w klasztorze zaprowadzona ochrona. Włodzimierz Tater.

Rozmaitości.

Kobieta z najdłuższymi włosami.

Kobiety Szwecji sławne są z powodu wspaniałych włosów.

Pewna gazeta szwedzka rozpisala niedawno konkurs dla szwedzkich kobiet posiadających piękne włosy. Konkurs ten potwierdził, iż w istocie liczne kobiety w Szwecji się niezwykle pięknymi, długimi włosami. Jednakże zwycięstwo na tym polu edniosta niezaprzeczenie pani Hanna Schwartz-Johantons, pochodząca ze starożytnego miasta górniczego Falun — ona otrzymała też pierwszą nagrodę. Do włosów pani tej można zastrzeżenie dosłownie określić, iż sięgają ziemi, gdyż nawet zupełnie luźno puszczone wloką się zania niby powłok. I niema dziwu, gdyż długość włosów wynosi 2.10 metrów. Podług tego obliczenia właścicielka nagrody może się cieszyć niezłym wzrostem, mimo to włosy, rozplecione, wloką się jeszcze po ziemi.

Z ostatniej chwili.

Największy

Komunikat niemiecki.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 10 października.

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

Na bojuwisku Flandrii przystąpiły wczoraj obok 11 angielskich dywizji znowu wojska francuskie do walki. Gwałtowne napięcie sił potężnych mocarstw zachodnich wyczerpało się w przez dzień trwającym zmaganiu sił wobec wytrzymałości naszych bojowników flandryjskich. Rano po bardzo silnym ogniu huraganowym rozpoczęły się ataki były wstępem do bitwy, która się przy nieprzerwanej najsilniejszej skuteczności artylerji aż do późnej nocy w blisko 20-tu kilometrach szerokości na polu wyrw między Bixchoote a Ghelvelt odgrywała. Przeciwnicy rzucali wciąż nowe siły do walki, które kilkakrotnie, a w niektórych miejscach aż do sześciu razy na nasze linje szturmowały.

Na południe od lasu Houthoulet zdobył nieprzyjaciół pod Draibank Mangelaere, Valdhock i przy dworcu Poelcapelle około 1500 metrów terenu, nim go przeciwnatarcie uderzyło i jego sukces początkowo ograniczyło. Od Poelcapelle aż na południe od Ghelvelt trzymają nasze waleczne wojska linję bojową silnie w rękach, powtórne ataki nieprzyjaciela na 10 km. szeroki front złamały się wszystkie z najmniejszymi stratami. Przy drugich armjach była działalność bojowa mała, tylko nad Aisną wzmożła się walka ogniowa. Na południe drogi Laon—Soissons wychodzące kompanie francuskie odparto.

Wschodni plac boju.

Nie było żadnych ważniejszych zdarzeń.

Front macedoński.

Na południe zachód jeziora Doiran odrzuceni bułgarzy kilka oddziałów angielskich, które po dłuższej działalności artylerji atakowały.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Teatr „PARYSKI” ul. Panny Marii Nr. 19.

Program od niedzieli 7 do piątku
12 Października r. b. włącznie.

Sensacja!!!

Najpotężniejsze dzieło kinematograficzne. Stanowiące od do treści
prawdziwy przewrót w dziedzinie kinematograficznej.

Sensacja!!!

Król Yenkes'ów

Wielki amerykański dramat w 6-ciu aktach. Od początku do końca obraz ten trzyma widza w napięciu. Niebywała dotychczas oryginalna treść w wykonaniu najwybitniejszych sił amerykańskich. Kolosalny sukces we wszystkich kino-teatrach na kontynencie i za oceanem.

Wydawca obrazu, największa w Świecie firma kinematograficzna „WORLD”, w New-Yorku.

Pomimo wielkich kosztów dzierżawy obrazu Ceny miejsc nie podwyższone.

Dla dzieci wejście wzbronione.

Początek przedstawień w niedziele i Święta o godz. 3 p.p. w Soboty o godz. 4 p.p. w dni powszednie o godz. 5 p.p.

Muzyka koncertowa pod dyr. p. M. Szulca | — | Bufet cukierniczy, przy teatrze.

Teatr „ODEON” ul. P. Marii 27.

Program od środy 10-go do niedzieli 14-go Października.

Ćma leci do świątka

Wybitny dramat życiowy w 5-ciu aktach z prologiem. — W roli głównej
słynna z talentu i urody

Fern Andra.

NAD PROGRAM:

Gonitwa za szczęściem (Komedia)

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. **Alojzego Salzberga.**

Ceny miejsc zwykle. — Szczegóły w programach.

Ostrzeżenie.

Pomimo wielokrotnych zakazów stwierdzono w ostatnich czasach, że coraz więcej abonentów, posiadających u siebie liczniki, pozwala na dołączanie obcych instalacji, bez wiedzy i zgody Zarządu Elektrodrwni, w wielu nawet wypadkach wbrew wyraźnemu piśmiennemu zakazowi. Wobec tego Zarząd Elektrodrwni wzywa właścicieli takiej instalacji o piśmienne przedstawienie Zarządowi Elektrodrwni ilości dołączonych w ten sposób lampek oraz nazwisk osób w ten sposób korzystających z prądu. Abonenci, którzy w ciągu dni 10-tych od dnia dzisiejszego nie nadesła takiego piśmiennego zawiadomienia, po ujawnieniu tego rodzaju nadużyć przy sprawdzaniu instalacji zostaną bezwzględnie odłączeni od sieci.

0250-77

Nadburmistrz

Dr. J. Marczewski

Wynajm. 4 pokoje z elektrycznym oświetleniem i wygodami od 1 Listopada. Oferty w Gońcu pod 4.

Konia sprzedam tania. Szkolna 19a. 919-

Najtaniej i najgruntowniej można się przygotować do wszelkich egzaminów na kompletach, wykłada specjalistów nauzczyteln szkół i rodzin niezapewnić się można codziennie od 2-6 p.p. Teatrna 22. Początek wykładów 1 Października o godz. 3 p.p. 0248-

Kobiety do wybierania warzyw, potrzebne są zaras, do ogrodu Hoffmana, Piękna róg, Pombologicznej. 923-

Zdolne staniczarki i spódnicarki potrzebne zaras do pracowni sukien i okryć damskich „Bwolina” Piękna Nr. 26. 905-

Zginięty paszport niemiecki wydz. przez Naczel. Pow. Częst. na nazwisko Ignacego Piłki. 918-

potrzebna od zaras inteligentna panna do pracy biurowej pensja Mkc. 75 miesięcznie! Oferty uprasza się składać osobliście 9-11 rano w Hurtowni Właścicieli Aptek Teatrna 16. 0248-

Prawie damski potrzebny zaras do pracowni sukien i okryć damskich „Bwolina” Piękna Nr. 6 904-

Do sprzedania dom muirowany z ogrodem owocowo-warzywnym 1 1/2 morgi. Wład. ul. św. Barbary 2 sklep Wilejski. 892-

Potrzebne robotnice do kopania kartofli z placą akordową wysoką. Władomość w Adm. Gońca. 910-

Potrzebny wozy do gimnazjum zgłaszać się w godzinach od 9-jej do 1-jej Teatrna Nr. 19-a 921-

Prosimy o uregulowanie prenumeraty „Gońca Częstochowskiego”.

Potrzebni chłopcy do roznoszenia prenumeraty „Gońca Częstochowskiego”.

T-wo Pożyczkowo-Oszczędnościowe „CZĘSTOCHÓWKA”

podaje do wiadomości P. P. Członków i osób zainteresowanych, że biuro i kasa T-wa przeniesione zostały do nowego lokalu ul. Panny Marii № 67. 0251-

Dr. K. Okuszek

Przyjmuje od 1 Sierpnia w godz. p. p. 4-6-jej choroby wewnętrzne i dziecięce
Teatrna 16-11 piętro, Częstochowa.

LEKARZ MEDYCYNY Paweł Broniowski

w CZĘSTOCHOWIE ul. Panny Marii № 21.
Choroby skórne weneryczne i dróg moczowych.
Ordynuje: od 9-12 rano i od 4-7 p.p.
Panie od 12-1 po południu. 807-

LEKARZ-DENTYSTA Michał Grejniec

w Częstochowie ul. Panny Marii № 10.
Choroby zębów i jamy ustnej. przyjmuje codziennie od 9-1 i od 3-7 wieczorem.
Ceny bardzo przystępne.

Stanisław Rumszewicz

advokat przysięgły w Częstochowie ul. Piękna № 7 parter front (obok sądu pokoju 1-go okręgu).
Przyjmuje od 9-jej do 9 i pół rano i od 2-jej do 5-jej po południu.

Lekarz Dentysta

Stefan Barylski
ul. Panny Marii Nr. 49
przyjmuje od 10-12 i 3-8
Ceny przedwojenne.

Kancelaria rocznych Kursów handlowych

W. NASSALSKIEGO

w Częstochowie, ul. P. Marii 35.
informacji udziela i zapisy przyjmuje codziennie od godz. 3 do 4 i pół po poł.
Wykłady rozpoczną się 12 października

Zgubiono kwit lombardu kasy Poż.-Oszez Nr. 11304 915-

Zgubiono kwit lombardu kasy Poż.-Oszez. Nr. 31324 908-

Redaktor - wydawca F. D. Wilkoszewski

Oddito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”